

FL.
FRAN-
CISCUS
PAROCHIE

FRANCISCUS TUSSEN DE RIVIEREN PAROCHIEBLAD

3
2020

Colofon

Franciscus tussen de Rivieren is het parochieblad van de Parochie Heilige Franciscus in de Bommelerwaard.

**Jaargang 9, nummer 3
oktober 2020**

Verschijnt: vier keer per jaar
Oplage: 7.400 exemplaren
Druk: WS Mediagroep, Waardenburg
Opmaak: iMoose Zaltbommel

Algemeen secretariaat
Hertog Arnoldstraat 57 B
5331 XG Kerkdriel

Telefoon: 0418 - 63 25 04
Bereikbaar: dinsdag en donderdag
van 09.30 tot 13.00 uur. Buiten deze
tijden kunt u inspreken op een ant-
woordapparaat of bellen naar het
ingesproken noodnummer.

E-mail:
info@katholiekbommelerwaard.nl

Belangrijk!

Voor afspraken rond doop, huwelijk,
jubileum, ziekenzalving, zieken-
communie en overlijden, belt u met
het Algemeen secr. / 06 - 151 78 357

Algemene bankrekening
NL83 RABO 0179 9793 45
t.n.v. Parochie Heilige Franciscus

Kopij

De uiterste datum voor het aanleve-
ren van kopij voor het volgende num-
mer is 16 november. Het zal worden
bezorgd rond 19 december 2020.

Website:

www.katholiekbommelerwaard.nl

Redactie

Hertog Arnoldstraat 57 B
5331 XG Kerkdriel
redactie@katholiekbommelerwaard.nl

Mirjam Duijts-As (06-36115739)
mirjamduijtsas@hotmail.com

Henny Lieshout (06-40613605)
ammerzoden@katholiekbommelerwaard.nl

Lokale contactpersonen

Alem:

Sjan van Mook (0418-662052)
s.vanmook@live.nl

Ammerzoden:

Henny Lieshout (06-40613605)
ammerzoden@katholiekbommelerwaard.nl
+ Bart van Helvoort

Hedel:

Ben van Bronkhorst (06-21403571)
bijvbronkhorst@gmail.com
+ Hans van Bommel
hvbommel@hotmail.com

Kerkdriel:

Riet Corten (0418-631677)
kerkdriel@katholiekbommelerwaard.nl
+ Guus Larsen
guuslarsen@xs4all.nl

Rossum:

Bertha van Doorn (0418-512340)
berthavandoorn@upcmail.nl
+ Wilma van Haaften (06-23155517)
wilmavanhaaften@upcmail.nl

Velddriel:

Hetti van Kessel (0418-635987)
velddriel@katholiekbommelerwaard.nl

Zaltbommel:

Tiny van Steenberg (0418-514262)
zaltbommel@katholiekbommelerwaard.nl
+ Han van der Waal

Beste Lezer,

Het is een wat stille tijd. De angst voor het virus maakt langzamerhand plaats voor een zekere berusting.

We lijken op een kruispunt te staan in de tijd. Achter ons ligt een periode waarin alles mogelijk leek, voor ons de uitdaging om in een enigszins afgeslankte en versoberde wereld de levenskracht en -moed te vinden om verder te gaan. Een keerpunt kan ook de aanzet zijn tot vernieuwing. Zo ook binnen onze parochie. In de coronatijd werd er op allerlei manieren gezocht hoe de parochianen te bereiken en hoe met hen te blijven vieren o.a. via digitale vieringen. Nu er wat meer mogelijk is, zei het nog heel bescheiden, komen langzamerhand onze koren weer tot leven, doen de kinderen enigszins verlaat hun Eerste Heilige Communie, worden kinderen op 26 september gevormd en maakt de jeugd van Squad4J6 weer nieuwe plannen.

Ook de redactie van het parochieblad heeft de koppen bij elkaar gestoken, en gekeken hoe het blad voor nog meer mensen aantrekkelijk te maken. Steeds meer willen wij artikelen die voor alle locaties zijn, bij elkaar zetten. Ook de namen van de overledenen worden van nu af aan overzichtelijk bij elkaar geplaatst. Wel worden zij aangedragen door de plaatselijke locaties die volkomen vrij zijn een in memoriam toe te voegen. En ja, de locaties staan niet meer in alfabetische volgorde maar door elkaar met

als doel dat u wordt uitgenodigd het hele blad te lezen. Het is even wennen zowel voor u als voor ons. Omdat het blad niet alleen een mededelingenblad maar ook een klankbord van onze parochie wil zijn, zien wij voor het komende kerstnummer graag uw bijdrage tegemoet. Dus pak uw pen of uw laptop en schrijf mee.

Een mooi en gezond najaar toegewenst!

*Redactie parochieblad
Henny Lieshout - van de Griendt
Mirjam Duijts - As
Wim Koopman*

Telefoon pastores

Pastoor Roland Putman

tel.: 06 - 542 90 774 of e-mail:

pastoor@katholiekbommelerwaard.nl

N.B. op woensdag niet bereikbaar

Pastor Bertus Bus

tel.: 06 - 22 84 77 76 of e-mail:

bertusbus@katholiekbommelerwaard.nl

N.B. op maandag niet bereikbaar

Danny Hakvoort

Coördinator familiepastoraat

tel.: 06 - 300 30888 of e-mail:

familiepastoraat@katholiekbommelerwaard.nl

N.B. alleen op donderdag bereikbaar

Secretariaat

Christianne van Dierendonck

tel.: 0418 - 632 504 of e-mail:

info@katholiekbommelerwaard.nl

Toekomstmuziek

“Van het concert des levens, krijgt niemand het program”, kopt een oude tegeltjes-wijsheid. We weten niet wat er gaat komen, maar wel hoe we naar de toekomst kijken. Met een vertrouwvolle blik kunnen we de toon zetten, voor hoe het later wordt. Want wat de toekomst ook brengen moge, het is aan ons om toegestoken hand van God aan te nemen. Het is mede aan ons, om te bepalen, door wie we ons laten leiden en wat we daarmee onze kinderen (de volgende generaties) doorgeven.

Een uitgestoken hand

Ik zou er niet aan moeten denken om alleen door het leven te gaan. In mijn leven, heb ik altijd veel steun gehad aan de hand van God, die mij geleid heeft. Ik kan niet zeggen, dat ik die hand gelijk herkent heb. Het is vaak achteraf, dat ik Die herkent heb in wat mij overkwam, of in mensen die ik mocht ontmoeten. Het is ook niet zo, dat ik geheel vrijwillig die wegen ben gegaan waarop God mij gezet heeft.

Niet zelf gekozen

Bij Gods hand voel ik de zorg als van mijn vader en moeder, die het beste met mij voor hebben. Het betekende soms dat ik een zetje in de rug kreeg, als ik ergens tegenop zag. Zelf zou ik soms een andere weg gekozen hebben. Tegelijk ben

ik toch dankbaar, dat mijn ouders niet altijd de makkelijkste weg voor mij uit hebben gekozen. Ik heb juist veel kunnen leren en kunnen groeien, doordat ik ook dingen moest doen, die ik niet leuk vond. Het zijn die ervaringen, waardoor ik nu vertrouw dat het Gods hand is, die mij altijd zal leiden.

Bij de hand nemen

Of het nu de eerste dag op school was, of bij de kapper of de confrontatie met een iets te grote hond; het zijn voor kinderen niet altijd de leukste ervaringen. Je kunt wel zeggen, dat je kinderen hun eigen keuzes moeten maken, maar dan moet je ze daar wél bij helpen. Een mooi beeld vind ik altijd, hoe ouders hun kind bij de hand nemen. Voor een kind kan het iets anders, eng en spannend zijn, maar ze voelen dat iemand hun handje vasthoudt.

Gevormd worden

Zelf vind ik belangrijk dat kinderen zelf hun eigen keuzes leren maken. Om hen hierop voor te bereiden, moeten ze ook keuzes durven maken en niet bang zijn om fouten te maken. Hoe mooi is het dan, als je kinderen het geloof mee kan geven, dat ze bijzonder zijn en voor iets moois geroepen zijn. Wat een rijkdom is het als in hun hart de hoop leeft, dat zij de wereld mooier maken. Wat een schat is het als ze je ze die liefde mee kunt geven, dat

ze zichzelf en anderen niet afrekenen op hun fouten, maar bemoedigt worden om telkens opnieuw te mogen beginnen.

Geef mij je hand

Hoe mooi is het als we zelf mogen ervaren en door mogen geven, dat we in ons eigen leven ook die Hand ervaren die ons leidt. Juist als geloofsgemeenschap hebben wij die prachtige opdracht, om met elkaar te delen en te vieren, dat we er niet alleen voor staan. Het leven gaat niet altijd van een leien dakje, maar de wetenschap dat er een helpen hand is, geeft vertrouwen in de toekomst. Het is dat geloof van mensen die veel meer hebben meegemaakt dan ik, waar we kracht uit mogen putten. Ik moet dan in het bijzonder denken hoe juist bij ziekenbedevaarten, dat lied van Toon Hermans met volle borst gezongen wordt: Geef mij je hand.

Een warme gemeenschap

Als u dit leest, zijn waarschijnlijk de vieringen van de Eerste Heilige Communie en het Vormsel al weer voorbij. We hebben de kinderen daar iets mee mogen geven, hoe fijn het is om het leven van Jezus te delen. Waarschijnlijk zullen ze niet alles onthouden, maar hopelijk wel de ervaring van een warme gemeenschap en het vertrouwen dat God altijd in hen blijft geloven.

De toon zetten

Het komende jaar gaan we de catechese, waaronder de voorbereiding van de Communie -en het Vormsel anders organiseren. We organiseerden het altijd rond de dorpen, maar het aantal kinderen blijft teruglopen, hoeveel tijd, energie en warme betrokkenheid, die parochianen en pastores er ook in steken. We merken bovendien dat we veel van de jonge gezinnen en vrijwilligers vragen, doordat elke leeftijdsgroep weer op een andere tijd samenkomt. In een onrustige wereld, willen we juist de rust en ruimte scheppen waar men zich thuis voelt.

Samen delen

Het afgelopen anderhalf jaar is Danny Hakvoort voor het familiepastoraat druk bezig geweest, samen met vele parochianen en pastores, om te praten over de mogelijkheden en kansen om de catechese opnieuw in te richten. Door het gezamenlijk te organiseren, hopen we dat niet alleen de kinderen en de jonge gezinnen, maar eigenlijk allen die het willen ervaren hoe fijn het is om het geloof te delen. We hebben naast de vrijwilligers ook extra hulp van twee ervaren pastorale krachten: Coen van Loon en Jos Vriesema.

Voel je thuis

Geloven leer je niet uit alleen uit een werkboek, maar door concreet samen te delen, vieren, bidden, spelen, te praten en door zorg te dragen. Wij mogen de kinderen bij de hand nemen, en doorgeven wat we zelf aan goeds van God hebben ontvangen. Alle bijeenkomsten zullen daarom ook afgesloten worden met een gezamenlijke viering. Wat de toekomst ook brengen mogen, onder Gods hand, vertrouwen we voor ons en de volgende generaties op Zijn vrede en alle goeds,

*Roland Putman ofm
pastoor*

Eucharistieviering

Waarom geven we in onze parochie de voorkeur aan een Eucharistieviering? Verschillende parochianen vroegen mij waarom er niet meer Woord -en Communievieringen zijn en waarom er in een Woorddienst niet altijd de Communie kan worden uitgereikt.

Het antwoord is eenvoudig: Omdat er nog genoeg mogelijkheden zijn binnen onze parochie om samen de Eucharistie te kunnen vieren, is hiervoor geen pastorale noodzaak. Dit is een vereiste om hiervoor toestemming te krijgen bij het bisdom.

Modern vervoer en moderne communicatie kunnen helpen om soms op een andere dag of op een andere plaats een eucharistieviering te bezoeken.

Daarnaast kennen we in onze parochie nog verschillende andere manieren van vieren, waar parochianen en emeriti uit ons eigen midden met hart, ziel en zorg in willen voorgaan.

Hieronder wil ik wat verder ingaan op de waarde om samen Eucharistie te vieren, in een wereld die zo vaak versplinterd is of dreigt te worden in groepjes en partijen.

Eucharistieviering

Een uitnodiging om gesterkt te worden in verbondenheid met God en elkaar

Voor Zijn sterven heeft Jezus zijn leerlingen bij elkaar geroepen. Hij wilde met hen Zijn laatste Avondmaal vieren. In het breken en delen van het Brood, vieren we telkens opnieuw hoe Jezus zijn leven in liefde voor ons geeft en hoe wij uitgenodigd zijn om door Hem gesterkt in verbondenheid met God en elkaar te leven. Het is die verbondenheid die ons tot een geloofsgemeenschap maakt. Binnen onze parochie hebben wij doorde-weeks als in het weekend een ruime gelegenheid om Eucharistie te vieren. Zelfs in deze tijd, zien we hoe er in Gods huis nog ruimte is

voor velen. Bij de verdeling van het aantal Eucharistievieringen over de diverse locaties is rekening gehouden met de wensen van de diverse gemeenschappen binnen onze parochie.

Noodzaak?

Wat is het mooi, om in een volle kerk samen te vieren, te zingen en te delen met elkaar. We vragen daarom parochianen om met elkaar naar de kerk te gaan. Als we kijken naar het aantal locaties en het aantal malen dat er Eucharistie gevierd wordt is, zien we dat er genoeg mogelijkheden zijn om de Communie in een viering te ontvangen. Wie naar een Eucharistieviering wil, heeft in onze parochie meerdere mogelijkheden om binnen 20 minuten reistijd samen te vieren. Behalve op zondag zijn er ook Eucharistievieringen op zaterdagavond. In Alem hebben we vanwege het aantal kerkgangers, in ieder geval nog één Eucharistieviering per maand. Op de andere plekken, waar meerdere Eucharistievieringen zijn, had men liever een Woorddienst op zondag, dan een Eucharistieviering op zaterdag of een ander tijdstip.

Zorg- en verpleegtehuizen

Momenteel kunnen we nog maar in een enkel verzorg -of verpleegtehuis de Eucharistieviering vieren. Verder zijn er doordeweeks ook op plekken waar geen katholieke kerk meer is, gelukkig weer Eucharistie-

vieringen mogelijk. En... als mensen écht niet naar de kerk kunnen waar de Eucharistie gevierd wordt, zijn er gelukkig nog pastores en parochianen die de ziekencommunie kunnen brengen, of voor kunnen gaan in Woord -en Communievieringen.

Pastoor Putman o.f.m.

Sacramenten

Aanmelding voor de Eerst Heilige Communie en het Heilig Vormsel vanaf 1 november!

Het lijkt nog ver weg, maar we zijn al weer druk bezig met de voorbereiding voor de Eerste Heilige Communie en het Vormsel. U kunt zich vanaf 1 november aanmelden via de website van de parochie:

www.katholiekbommerwaard.nl

In december krijgt u dan bericht over de start van het project en over de vieringen.

Franciscusviering

Ergens thuis horen!?

Zondag 4 oktober om 10.00 uur is de Franciscusviering in de H. Willibrorduskerk in Ammerzoden. Het patroonsfeest van onze parochie, kan gelukkig doorgaan en wel op de dag van de Heilig Franciscus zelf. Het thema van de viering gaat over ergens thuis horen. Ergens thuis horen, mag je best letterlijk nemen.

Want hoe kun je je thuis voelen, op een plek waar niemand naar je luistert. De heilige Franciscus luisterde naar God en naar de mensen. Hij wist daarom mensen te boeien en te inspireren. Bovenal voelde mensen zich gekend en gehoord. Dankzij hem voelde vele mensen zich weer thuis bij God. Ook wij willen een gemeenschap een thuis zijn, waar het goed is om te zijn. De viering wordt muzikaal opgeluisterd en na afloop van de viering is er genoeg ruimte voor de receptie.

S.V.P. vergeet u niet van tevoren aan te melden voor de viering!

Kerstvieringen

Het is nog vroeg, maar vanwege alle corona-maatregelen is het pastorale team druk bezig, om te kijken hoe we ondanks de anderhalve meter, toch samen Kerst kunnen vieren.

Vorig jaar hebben meer dan 2000 mensen op kerstavond onze vieringen bezocht. Ook al zou dit jaar maar de helft van de mensen naar een viering willen komen, dan is dat vanwege de veiligheid in onze kerkgebouwen onverantwoord. Maar juist nu willen we met zoveel mogelijk mensen samen de geboorte van Christus vieren.

Momenteel zijn we met de gemeente in overleg om een verantwoorde ruimte te vinden waarop we op kerstavond met velen kunnen samenkomen. Net als 2000 jaar gele-

den zal het anders zijn, eenvoudiger, wat meer aanpassen aan de situatie, maar wanneer we rekening houden met elkaar, moet het mogelijk te zijn om in de kerstnacht van 2020 met velen de geboorte van God in ons midden te vieren.

Voor de eerste -en tweede kerstdag zijn we ook nog bezig om te kijken waar en hoe we kunnen vieren, waarbij we zoveel mogelijk het overleg zoeken met de locaties.. Via de website en de media houden we u op de hoogte.

Verhuizing parochiecentrum naar Velddriel

Met ingang van uiterlijk 1 november zal het parochiecentrum verhuisd zijn naar de voormalige pastorie in Velddriel: Voorstraat 102, 5334 JW Velddriel. Vanwege alle corona-maatregelen is de verbouwing en de verhuizing wat vertraagd. Het gebouw aan de Hertog Arnoldstraat is nog van de parochie, maar er zijn ook al beginnende plannen om de sacristie in Kerkdriel geschikt te maken, voor wat meer ontmoetingsruimte en /of werkruimte.

Feestelijke Eerste Heilige Communievieringen

Kerkdriel

De Eerste Communie in Kerkdriel welke eerder dit jaar op het feest van Maria Hemelvaart niet doorging wegens de coronamaatregelen, kon gelukkig wel doorgang vinden na de vakantie op 6 en 13 september. Om zoveel mogelijk familie bij de vieringen aanwezig te laten zijn werd de groep verdeeld over twee zondagen.

Het thema van de Eerste Communieviering was: *'Voel je thuis'*. Om het thuisgevoel extra voel- en zichtbaar te maken mochten alle communicanten iets meebrengen wat voor hen heel dierbaar is en waarbij ze zich echt thuis voelen. Van alles zat in een grote koffer: foto's, knuffels, speelgoed enz. Alle kinderen mochten daar iets over vertellen; waarom is juist dit voorwerp zo belangrijk voor jou?

Ook hadden alle communicanten een taakje tijdens de mis; lezen, gaven aandragen of kaarsen aansteken. En natuurlijk werd na afloop ter herinnering een groepsfoto gemaakt. Voor zowel de werkgroep Eerste Communie als de communicantjes een mooie afsluiting van wat wel een heel lang traject kan worden genoemd.

Brigitte van Veldhoven

Hedel, Ammerzoden en Velddriel

Eerder hadden de communicanten van Hedel en Velddriel in de veel grotere Kerk van Kerkdriel hun Eerste Communie gedaan. Ook hier waren het de coronamaatregelen die ouders en werkgroep deden besluiten te kiezen voor de grotere parochiekerk.

De hekkensluiters waren de communicantjes uit Ammerzoden. Een wat kleiner aantal die op zondagmiddag 20 september gewoon in de eigen kerk van Ammerzoden voor de eerste keer de Communie mochten ontvangen.

Zang in de liturgie

Stil zijn

Er zijn mensen die ik ken, die de voorkeur geven aan een stille dienst, boven de gezongen mis. In een stille viering, zo zeggen zij, kan ik meer mezelf zijn. Me beter concentreren. Ook voel ik meer ruimte tot bezinning zonder te worden afgeleid. Nu is stilte ongetwijfeld van betekenis om te komen tot inkeer en persoonlijk gebed. Toch is het goed om onderscheid te maken tussen persoonlijk stil gebed en liturgie.

Liturgie

Liturgie is het geheel van voorgeschreven gebeden, ceremoniën en handelingen die een eredienst uitmaken. Het is de eredienst aan God door heel het verzamelde volk Gods. Hier ligt dus het accent op het samenzijn en samen -doen van heel de kerkgemeenschap. Samen bidden en samen zingen. Want juist de samenzang kan een sterk gevoel geven van bij elkaar horen als volk van God. En zang kan emoties te weeg brengen die in de gesproken taal niet tot uitdrukking kunnen worden gebracht.

Gemeenschap vieren

Daarom is ook het zingen in de liturgie een uiting van gemeenschap vieren. Zó zelfs dat men in de Oosterse liturgie geen stille vieringen kent. Ook in onze kloosters worden

in de dagelijkse getijden door alle monniken samen gezongen. De zang inspireert mij telkens weer tot inkeer en gebed. En het is bovenal een gezamenlijke lof aan Gods majesteit. Natuurlijk zijn er in deze vieringen ook momenten van stilte en rust om ruimte te geven aan verdieping.

Corona

Mede door het coronavirus komen we in kleine groepen samen om liturgie te vieren. Het is goed om ons als gemeenschap bijeen te voelen. Met in deze tijd de nadruk op het samen bidden.

Hopelijk kunnen we over niet al te lange tijd ook weer samen zingen. Want de samenzang heeft een grote waarde in de liturgie. Maar ook een koor met meerstemmige zang brengt een feestelijke sfeer in de (zondagse) liturgie.

Koorzang

Wij mogen onze koorleden dankbaar zijn dat ze in dikwijls moeilijke omstandigheden - beperkt aantal leden en vaak hoge leeftijd - onze vieringen weten op te luisteren. Zij blijven ons trouw, ook nu het de laatste jaren steeds moeilijker wordt. Niet alleen op zon -en feestdagen maar ook op de wekelijkse repetitie zijn zij trouw aanwezig om onze geloofsgemeenschap van dienst te zijn. Dit vraagt een enorme inzet waarvoor zij onze

grote waardering en dank verdienen. Onze koren zijn er al vele jaren en zullen hopelijk ook blijven: een grote steun bij onze wekelijkse vieringen. Weliswaar wijst de lijn die de kerk voor de liturgische zang aangeeft in de richting van samenzang, maar het koor heeft daarbij de leiding.

Samenzang

Het initiatief tot meer samenzang, volkszang, kwam van paus Pius X. In die tijd was er nog volop meerstemmige koorzang. De paus wees er toen al nadrukkelijk op dat de kerkgangers meer aan de viering konden deelnemen door de vaste gezangen in het gregoriaans, Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus en het Agnus Dei, zelf te zingen. Dat werd nog eens versterkt toen na het Tweede Vaticaans Concilie de volksaal in de liturgie werd ingevoerd.

Nu kwamen ook Nederlandstalige missen beschikbaar die door alle mensen kunnen worden meegezongen in afwisseling met het zangkoor, zoals bij het gregoriaans. Dit is de lijn die de kerk aangeeft en dat heeft ook toekomst. Hopelijk betekent dit niet dat de meerstemmige zang helemaal verdwijnt. Maar wel dat de nadruk ligt op zang waarbij we allemaal kunnen meezingen. Daartoe worden we allemaal van harte uitgenodigd. Als we op de dag des Heren met zoveel als maar mogelijk is samenkomen om te bidden en Gods lof te zingen geven we gestalte aan onze gemeenschap rond de Tafel van de Heer. En is het misschien mogelijk om over kleine ongemakken van tijd of persoonlijke voorkeur heen te stappen. Wij mogen hier vast en zeker rekenen op de verbondenheid met elkaar.

Pastor Bertus Bus

Schola Cantorum Sint-Janskathedraal 's-Hertogenbosch

Hopen van geduld

“Och, achter in mijn tuin liggen hopen van geduld.”

Het is de uitspraak van iemand van wie het geduld steeds maar weer op de proef is gesteld door zijn omgeving of door de omstandigheden van het leven. En hij heeft onuitsprekelijk, ontzettend veel geduld gehad, anders waren het geen bergen, geen hopen achter in die tuin.

Misschien hebt u ook het gevoel dat u de voorbije maanden veel geduld hebt moeten beoefenen. We moesten immers allemaal geduldig afwachten wat de toekomst ons zou brengen. En het lijkt erop dat nog niemand kan zeggen wanneer dat wachten voorbij is. Voorlopig zullen we geduldig moeten blijven en ons geduld moeten blijven oefenen.

Heel mooi klinkt dan het gezegde: “geduld overwint alles”. Maar mijn gevoel zegt dat mijn geduld onderhand op is; ik kan en wil eigenlijk niet meer wachten tot alles weer bij het oude is. Ik ben toch Job niet die met zijn jobsgeduld zijn rampspoed en lijden aanvaardde?

Ook in onze parochie loop ik soms rond met de gedachte dat we toch wel heel veel geduld moeten hebben; geduld tot het eindelijk één parochie is. Ja, op papier staat het wel; maar papier is geduldig!

Op de website van de Parochie H. Franciscus van Assisi in De Bommelerwaard staat dat zij is opgericht op 1 januari 2013. Deze parochie is voortgekomen uit het samenwerkingsverband tussen alle toenmalige parochies: de Pastorale Eenheid Bommelerwaard. Die ontstond officieel op 1 januari 2004.

U ziet het: na ruim 16 jaar geduldig werken, overleggen en afspraken maken zijn we er nog lang niet. De gedachten over samen-kerk-zijn, over praktisch pastoraat, over eucharistievieringen en/of woord (en communie) vieringen, over koren, over invulling van ons parochieblad, over bestemming van gelden en over nog zoveel meer, laten nog veel verschillen zien. Vaak gaat het toch primair over “eigen mensen eerst”! We moeten nog steeds veel geduld hebben met elkaar en met het bereiken van onze idealen.

DUS: geduld bewaren en tegelijk vol hoop op vervulling werken aan toekomst. Er zal iets gedaan moeten worden met die hopen van geduld die in onze Bommelerwaardse tuin liggen. Het gaat erom met z’n allen (en dan moet ook iedereen meedoen) de mouwen op te stro-

pen en al onze energie in te zetten om dat doel van die ENE parochie in De Bommelerwaard te bereiken.

Dat is mijn wens voor onze parochie aan het begin van het nieuwe werkjaar 2020 - 2021.

Dat betekent al die bergen, al die hopen van geduld opruimen om dan plaats te maken voor een egaal landschap, een plaats, een gemeenschap waarin we ons allemaal thuis zullen voelen en waar we hoop kunnen houden op een inspirerende geloofsgemeenschap.

Ben van Bronkhorst, franciscaan

Mariakapel op de kaart!

Op de driesprong Duitse Weistraat, Kerkstraat en Wordenseweg is sinds kort een bruin toeristisch bord geplaatst waarmee inwoners en bezoekers de weg gewezen wordt naar de historische Mariakapel onder de toren van onze kerk. Slaan we de Kerkstraat in en vervolgen we onze weg naar het centrum dan vinden we bij het gemeentehuis opnieuw een dergelijk bord met een pijl naar links die ons de juiste plek aanwijst waar we de sfeervolle Mariakapel kunnen vinden.

De Contactgroep pakte dit initiatief op en de gemeente Maasdriel steunde het project met een eenmalige bijdrage via de subsidieregeling 'Goed idee doe er iets mee'. Een prachtig samenwerkingsplan van kerk en gemeente waar we best trots op zijn.

De organisatie genaamd 'Uiterwaarde', ruimte voor recreatie, heeft de uitvoering verzorgd en neemt ook de taak van beheer en onderhoud van de borden op zich. En nu maar hopen dat Maria veel bezoek krijgt, evenals andere jaren is het een drukbezochte plaats. Dat men de Mariakapel niet links laat liggen, maar er juist binnengaat. Het is immers een plek waar mensen een moment vinden om tot rust te komen, een kaarsje aansteken en zich thuis voelen bij Maria.

De kapel is in de zomermaanden dagelijks geopend van 10.00 tot 18.00 uur

Van de bestuurstafel

Het is geen geheim dat een belangrijke taak van het bestuur is de parochie te behoeden voor financiële calamiteiten. Met andere woorden gezegd, nu de parochie nog beschikt over financiële middelen is het zaak keuzes te maken zodat het pastoraat in de Bommelerwaard kan blijven bestaan.

Zoals in veel bedrijven zijn de gebouwen en de personeel kosten de belangrijkste uitgaven van de parochie. Kosten die voor 100% door de lokale parochie moeten worden opgehoest. Het Bisdom heeft weliswaar een belangrijke stem in het kapittel bij het maken van belangrijke keuzes, maar het is een wijd verbreid misverstand dat het Bisdom financieel bijdraagt aan de parochies.

De gemeente Maasdriel heeft een extern bureau 'Bureau Spectrum' in de arm genomen die moet inventariseren en graag wil meedenken hoe kerken in de Bommelerwaard in de toekomst voor de lokale gemeenschappen bewaard kunnen blijven. Opgemerkt moet worden dat zij geen zak geld meenemen en dat onze kerken op dit moment sacrale gebouwen zijn, die gebruikt worden voor de erediensten, en dus maar heel beperkt voor andere doeleinden geschikt zijn. Toch is het bestuur blij met de belangstelling van de gemeente.

Op verzoek van het Bisdom is er een gesprek geweest over de verbouwplannen binnen de parochie en het afstoten van gebouwen. In het gesprek van het bestuur met de economen van het bisdom kwam onder meer het verhuizen van het secretariaat van Kerkdriel naar Velddriel ter sprake. Het was een prettige ontmoeting waarin pastoor Putman uitlegde dat hij veel vertrouwen heeft dat het op één locatie samenbrengen van de catechese ter voorbereiding van de verschillende sacramenten met daaraan gekoppeld een familieviering, voor heel de parochie, vruchten zal dragen. (zie elders in dit blad). De leeggekomen Velddrielse pastorie is een goede plek voor het secretariaat. Het parochiecentrum in Kerkdriel kan worden afgestoten, omdat er voldoende goede ruimte te vinden en aan te passen is voor ontmoetingen en voor het mooie werk van de contactgroep van Kerkdriel.

Het was het ideale moment voor beide heren van het Bisdom om een pleidooi te houden voor de QR code via de 'Givt-app'. Omdat steeds minder mensen nog beschikken over contant geld wordt het steeds lastiger geld binnen te halen via de collecte. Door elke kerk een QR code te geven kan iedereen die de Givt-app op zijn telefoon heeft gedownload, gemakkelijk bijdragen aan de collecte.

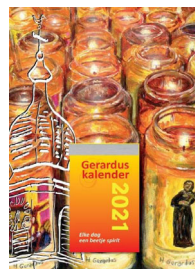

Voor onze penningmeester reden om hier direct achteraan te gaan. Binnen enkele weken zullen in alle kerken de QR code gerealiseerd zijn. Ook bij andere betalingen aan de parochie zoals misintenties en Actie Kerkbalans kan de code een goede rol gaan spelen.

Graag wil de penningmeester u attenderen op de mogelijkheid om nog bij te dragen aan Actie Kerkbalans. Mogelijk bent u die vergeten, goed te begrijpen rond de coronaperikelen.

Natuurlijk kunt u ook een extra bijdrage overmaken ter compensatie van de in coronatijd weggevalen collectes in de kerk. De eerder genoemde kosten voor personeel en gebouwen zijn tijdens de corona gewoon doorgegaan. U kunt uw bijdrage overmaken op het rekeningnummer van uw eigen locatie, te vinden elders in dit blad.

Mirjam Duijts-As

De Gerarduskalender

‘elke dag een beetje spirit’!

De Gerarduskalender, uitgebracht door Klooster Wittem, is een scheurkalender met elke dag op de voorkant een spreuk die opbeurt of een aanzet geeft tot nadenken. Het motto is ‘elke dag een beetje spirit’. Op de achterkant staan afwisselend mopjes, gedichtjes, bezinningsteksten, puzzels en informatie over verschillende onderwerpen. Ook geeft de kalender de kerkelijke feestdagen aan en de lezingen die op die dag in de H.Mis worden gelezen. De kalender is bedoeld om elke dag goed met een positief gevoel te kunnen beginnen.

De kalender wordt ieder jaar met veel zorg en plezier samengesteld door personeel en vrijwilligers rondom het Klooster Wittem. De opbrengst komt ten goede aan alle activiteiten die het vanuit het Klooster Wittem worden georganiseerd. zie: www.kloosterwittem.nl

Bestellen

In onze parochie kunt u de kalender bestellen bij:

Ammerzoden: Henny van Lieshout, De Haar 18, 073-5992230 / 06 - 4061 3605

Zaltbommel: Mw. L. van Iersel van de Wiel, Fazantstraat 24, 0418-513648

In Zaltbommel-stad wordt de kalender thuisgebracht

Missio Wereldmissiemaand 2020

Gelukkig de vredestichters - Stemmen van hoop in West-Afrika

Op 18 oktober is het Missiezondag. Onder het motto 'Gelukkig de vredestichters' (Mattheüs 5,9) richt Missio de aandacht op de regio West-Afrika, in het bijzonder Niger en Nigeria.

Niger en Nigeria waren lange tijd, samen met buurlanden in de Sahel-regio, een voorbeeld van vreedzaam samenleven van mensen van verschillende religies en etnische groepen. Ondanks grote problemen als armoede en honger was er sprake van een relatieve stabiliteit. Maar de laatste jaren is die vrede onder druk komen te staan. Islamitische terreurgroepen breiden zich over steeds meer landen uit.

Te midden van oplaaiende conflicten en problemen als honger, armoede en nu ook de coronapandemie klinken echter ook stemmen

van hoop. Stemmen van zusters, priesters, bisschoppen, leken van de katholieke kerk die zich actief inzetten voor vrede tussen christenen en moslims en tussen etnische groepen. Want alleen samen kan men de problemen het hoofd bieden.

Deze stemmen van hoop wil Missio in de Wereldmissiemaand laten horen. Zoals zuster Maria Vitalis Timtere in Yola, Nigeria. Zij zorgt voor families die gevlucht zijn voor Boko Haram en al jaren in provisorische hutten wonen op het terrein van de kerk, dat bisschop Stephen Mamza meteen ter beschikking stelde. Zuster Maria: "Ik ging naar de gezinnen. Eerst spraken we over hygiëne en gezondheid. Daarna echter vertelden de mensen mij hun verhalen van de vlucht. Ik luisterde en bemoeidigde hen om niet op te geven." Niet opgeven is ook nu met de coronacrisis het motto.

MISSIO ondersteunt het pastorale werk in West-Afrika, ook nu in tijden van corona. Help mee!

Geef aan Missio Pauselijke Missiewerken in de collecte op Missiezondag 18 oktober of stort uw bijdrage op **NL65 INGB 0000 0015 66**, t.n.v. Missio Wereldmissiemaand, te Den Haag.

Meer informatie: www.missio.nl

Mariafeesten in het najaar

Omdat Maria als mens zo een bijzondere plaats inneemt in heilsgeschiedenis van het Christendom, viert de Kerk haar leven op verschillende momenten door het jaar.

21 november

Maria Opdracht, ook wel Maria Presentatie genoemd

Maria Presentatie is een oud feest en vooral een belangrijk feest in de oosterse Orthodoxe Kerk. Op iconen zie je vaak de afbeelding dat Maria door haar ouders Joachim en Anna in de tempel aan God wordt opgedragen. Het symboliseert dat zij vanaf haar geboorte vervuld is door Gods Heilige Geest en dat haar hele leven aan God is toegewijd. Volgens een legende zou zij zelfs door haar ouders in de tempel zijn achtergelaten en opgevoed zijn door tempeldienaren.

In de Rooms Katholieke Kerk wordt het feest gevierd als een gedenktentis hieraan. Het feest is in 1585 door paus Sixtus V op de kalender gezet. In de Grieks Orthodoxe kerk wordt 21 november gevierd als een belangrijk Mariafeest.

8 december

Maria Onbevlekt Ontvangen

Negen maanden voor het feest van Maria geboorte (8 september) viert de Kerk het feest van Maria Onbevlekt Ontvangen. Het Onbevlekt Ontvangen zijn gaat niet over Jezus maar over Maria zelf. Na veel onderzoek door vele eeuwen heen is de Kerk ervan overtuigd dat de vrouw die Christus de zoon van God heeft gebaard zelf ook zonder zonden geboren is. Zij is geboren zonder de erfzonde, dus Onbevlekt Ontvangen.

Het is een feest wat vanuit de negende eeuw vanuit Constantinopel is ingevoerd in Italië. Vanaf 1708 werd het feest voor de gehele Kerk door paus Clemens de XI voorgeschreven. Pas in 1854 verklaarde paus Pius IX de onbevleete ontvangenis van Maria tot dogma.

Overledenen van de H. Franciscusparochie

Alem

† Her Maas (Herman)

Herman, geboren op 17 januari 1937 te Tiel is gestorven op 18 augustus 2020 in de leeftijd van 83 jaar. De uitvaartdienst van Herman heeft plaatsgevonden op zaterdag 22 augustus in de H. Hubertuskerk in Alem.

Ammerzoden

† Riek Verlouw - van den Berk

Riek werd geboren op 20 juni 1930 in Ammerzoden. Behalve Riek waren er in het gezin Van den Berk nog zes zussen en twee broers. Het gezin woonde in de Piepershoek. Zo heette vroeger de straat die we nu kennen als de Jan Oomsstraat. In haar jeugdjaren werkte ze als winkelbediende in Den Bosch. In 1949 leerde ze Huub Verlouw kennen. In 1954 traden ze in het huwelijk. Ze kregen vijf kinderen. Heel veel tijd stak ze in het aannehmensbedrijf dat haar man samen met zijn broer Arnold had opgezet.

In 2012 werd Riek getroffen door een herseninfarct. Het gevolg was dat ze werd opgenomen in Het Zonnelied. Huub bezocht haar daar meerdere malen per dag.

In de lockdownperiode kon dat niet. Daarna is ze toch nog een keer thuis geweest. Daar heeft ze samen met Huub nog een keer fijn op het terras gezeten. Een week later, op 15 juni 2020 is ze overleden.

† Jan van Zon

Jan werd in Ammerzoden geboren op 13 februari 1946. Zijn jeugdjaren bracht hij door op de boerderij van zijn ouders. Die boerderij nam hij samen met zijn vrouw Adri Deckers over toen zij in 1970 met elkaar trouwden.

Jan vond het werk dat hij op de boerderij verrichtte, fantastisch. Altijd was hij in de weer met zijn beesten, koeien, schapen of kippen. Veel had hij op met zijn hond. En dat zijn er in al die jaren veel geweest. Die kregen allemaal de naam 'Johnny'.

Het boerenwerk verrichtte Jan met veel plezier. Dat bleef hij doen, ook toen hij naar het dorp verhuisde. Zoon Leon had namelijk de boerderij overgenomen.

Een herseninfarct in 2010, beperkte hem in zijn doen en laten. Een ongeluk in de stal en opnieuw een herseninfarct, werden hem uiteindelijk fataal. Op donderdag 2 juli 2020 is Jan van ons heengegaan.

† Harrie de Groot

Harrie werd geboren in Ammerzoden op 13 februari 1933. Zeer grote indruk maakte op hem de evacuatie van de gehele Ammerzodense bevolking in 1944. Daar vertelde hij dikwijls over. Ook kon hij grote verhalen vertellen over zijn belevenissen bij onze plaatselijke voet-

balclub. Grote successen werden mede door de inzet van Harrie behaald. In die jaren werd hij ook lid van het kerkelijk herenkoor. Vele tientallen jaren klom hij op zondag de trap op naar de plaats waar de koorleden onder leiding van een van de vele dirigenten de Hoogmis opluisterden. Geregeld werd dan gevraagd of er iemand was die de orgelstemmer een of meer dagen kon helpen. Harrie deed dat vele jaren. Hij moest dan urenlang op een van de vele toetsen drukken, opdat de stemmer dan zijn werk kon verrichtten.

Trots sprak hij al die jaren over zijn kinderen en kleinkinderen. Samen met zijn vrouw Jo genoot hij daar erg van. Nadat Jo zes jaar geleden stierf, voelde hij zich voortaan eenzaam. Op 31 juli stierf Harrie waarna er afscheid van hem werd genomen tijdens een eucharistieviering. Een viering zoals hij die zelf zo vaak heeft meegemaakt.

† Jo Van Rooij - van Zon

Jo werd geboren op 23 januari 1941 in Bokhoven. Daar groeide ze ook op. Het was thuis altijd een drukte van belang. Pa en ma Van Zon hadden vijftien kinderen. Jo werd kraamverzorgster. Toen haar moeder stierf moest ze stoppen met dat werk. Haar taak lag voortaan bij het gezin.

In Haarsteeg leerde ze Willy van Rooij kennen. Ze trouwden in 1964. Ze gingen wonen in Lennisheuvel.

Later zijn ze naar Ammerzoden verhuisd om daar een champignonkwekerij te beginnen.

Op latere leeftijd haalde ze veel voldoening uit wat de kinderen en de kleinkinderen deden en uitvoerden. Zij konden altijd bij haar terecht, ze was er voor iedereen. Op 24 augustus overleed Jo in Ammerzoden.

Kerkdriel

Vanaf 5 juni 2020

- † Marius Piels (89)
- † Jan van Wel (85)
- † Giel van Namen (88)
- † Kees de Jong (68)
- † Trudy de Groot-van der Meijden (59)
- † Dien Hooijmans- Hooijmans (89)
- † Wil Corten (84)
- † Joop Schreuders (81)
- † Agnes Broekmeulen-van Houten (98)
- † Godefrida van de Braak (87)
- † Rinus van Eeuwijk (64)
- † Bastiaan Storchart (88)
- † Riek van Doorn- den Teuling (91)
- † Diny van Osch- van Liessum (88)
- † Cor de Cocq van Delwijnen-Verhoeven (92)

Velddriel

† **Koos van den Bighelaar - Kruitwagen**, 88 jaar. Overleden op 14 juni 2020. Na een korte uitvaartviering in de St. Martinuskerk was er aansluitend de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.

† **Harrie van Doremaele**, 82 jaar.
Overleden 11 augustus 2020.
Crematie.

† **Gonny Verhoeven-van der Loo**,
80 jaar. Overleden op 11 augustus
2020. Na de uitvaartviering, met
het koor waarvan Gonny ruim 40
jaar lid is geweest, is ze aanslui-
tend begraven op parochiekerkhof
aldaar.

Zaltbommel

† **Corry Geleijns**
Geboren 16 augustus 1941 in Am-
sterdam. Overleden 28 april 2020 in
Zaltbommel. Echtgenote van
Sascha van Oostrom. Haar crematie
was op 4 mei 2020 in Tiel.

† **Rie de Boer**
geboren: 2 juni 1927 in Soerebaya.
Overleden: 23 juni 2020 in Zalt-
bommel. Weduwe van Jan Kok.
Haar crematie was op 1 juli 2020 in
Vlijmen.

† **Nicole Roding**
geboren 26 januari 1964 in Zalt-
bommel, overleden op 3 juli 2020
in Zaltbommel. Echtgenote van Ton
van den Hoek. Haar afscheidsvie-
ring was op 10 juli 2020 in de Sint
Martinuskerk. Daarna is ze gecre-
meerd in Vlijmen.

† **Dina Kivit**
Geboren 30 augustus 1927 in Hedel.
Overleden op 12 augustus 2020 in
Zaltbommel. Weduwe van Jan Lui-

tes. Haar crematie was op 17 au-
gustus 2020 in Vlijmen.

† **Gabriela Tamaian**
Geboren 17 augustus 1971 in Bia
Mare (Roemenië). Overleden 17 au-
gustus 2020 in Meeuwen. Echtgeno-
te van Lajos Kömives. Haar uit-
vaartviering was op 22 augustus
2020 in de Sint Martinuskerk. Daar-
na is zij begraven op de Algemene
begraafplaats in Wijk en Aalburg.

† **Corry van Oostrom**
Op 28 april 2020 overleed Cornelia,
Maria, Theresia van Oostrom-
Geleyns te Zaltbommel. Corry is
geboren op 16 augustus 1941 in Am-
sterdam. Voor de parochie Sint
Martinus werd zij in 1976 lid van de
parochievergadering van de (toen
nog) St. Martinus parochie Zalt-
bommel, één van de zeven paro-
chies in de Bommelerwaard. In
1982 nam ze afscheid van de paro-
chievergadering. Daarna was ze re-
dacteur van de het parochieblad
Echo. Het eerste nummer van de
Echo verscheen met Kerstmis 1977.
De Echo verscheen elke twee
maanden, tot het laatste nummer
in 2012.

*Mogen Zij
Rusten in Vrede*

Pelgrimspad

Ga zondag 8 november mee op pelgrimspad langs zeven Sint-Maartenskerken in de Bommelerwaard!

Op zondag 8 november staan de deuren van alle kerken in de oostelijke Bommelerwaard, die Sint-Maarten als patroonheilige hebben of hadden, wagenwijd open om iedereen als pelgrim te ontvangen. De Raad van Kerken heeft een pelgrimspad gemaakt, dat langs de kerken gaat: Zaltbommel, Rossum, Kerkdriel en Velddriel. De route is 25 km lang. Het pelgrimspad kan ook met de fiets worden afgelegd. Men kan ook een kortere route gaan. De kerken staan open voor bezichtiging. In enkele kerken worden korte bezinningsmomenten georganiseerd in de vorm van muziek en/of het lezen van een meditatieve tekst.

Start wandelaars om 8.00 uur met een korte meditatie

Pelgrims, die het gehele pelgrimspad van 25 km gaan lopen, dienen 's morgens al om 8.00 uur te starten om 's middags weer tijdig terug te zijn. De start begint om 8.00 uur met een korte meditatie en weg-zending in drie kerken: Sint-Martinuskerk Zaltbommel, Hervormde kerk Kerkdriel, Hervormde kerk Rossum. Men kan zelf bepalen in welke kerk men begint.

Starten na de zondagse viering

De zondagse viering van 8 november staat in het teken van de boodschap van Sint-Maarten: Delen en Verbinden. Na de viering kunnen pelgrims die een kortere route willen lopen of de gehele route willen fietsen van start gaan. Vertrek is mogelijk tot 14.00 uur. De Raad van Kerken heeft een fraaie brochure gemaakt met de route en wetenswaardigheden over de zeven kerken, die Sint-Maarten als schutspatroon hebben of hadden. Om 17.00 uur dient met de pelgrimsroute afgelegd te hebben

Stempels en herinnering

Bij vertrek ontvangt men de brochure met de route en een stempelkaart. Op de stempelkaart komen de stempels van de kerken die men bezoekt. Bij terugkomst ontvangt men een passende herinnering. Bij iedere kerk kan men even uitrusten en is er voor de pelgrims iets te drinken.

Informatie

Meer informatie vindt u op onze parochiewebsite:

www.katholiekbommelerwaard.nl

zaterdag 26 september

19.00 Kerkdriel Vormsel JVerbr.
19.00 Zaltbommel Eucharistie BBus

zondag 27 september

9.30 Alem Gebed werkgroep
9.30 Ammerzoden Eucharistie RPutman
9.30 Velddriel Eucharistie BBus
11.00 Kerkdriel Eucharistie RPutman
11.00 Maartenskerk Oecum

zondag 4 oktober - Wereldddierendag

9.30 Ammerzoden Eucharistie Past.team

zaterdag 10 oktober

19.00 Ammerzoden Eucharistie BBus

zondag 11 oktober

9.30 Alem Eucharistie BBus
9.30 Velddriel Eucharistie MWegman
11.00 Kerkdriel Eucharistie MWegman
11.00 Zaltbommel Eucharistie BBus
13.30 Alem Euch 1eHC BBus

zaterdag 17 oktober

19.00 Velddriel Eucharistie BBus

zondag 18 oktober

9.30 Ammerzoden Eucharistie BBus
9.30 Rossum Gebed werkgroep
11.00 Kerkdriel Gebed werkgroep
11.00 Zaltbommel Eucharistie BBus

zaterdag 24 oktober

19.00 Zaltbommel Eucharistie RPutman

zondag 25 oktober

9.30 Alem Gebed werkgroep
9.30 Ammerzoden Eucharistie RPutman
9.30 Velddriel Eucharistie BBus
11.00 Kerkdriel Eucharistie RPutman
11.00 Maartenskerk Oecum

zondag 1 november - Allerheiligen

9.30 Alem Gebed JVriesema
9.30 Velddriel Eucharistie BBus
11.00 Kerkdriel WoCo JVriesema
11.00 Zaltbommel Eucharistie BBus
14.30 Ammerzoden Gebed werkgroep

maandag 2 november - Allerzielen

19.00 Kerkdriel Eucharistie RPutman
19.00 Zaltbommel Eucharistie BBus

zaterdag 7 november

19.00 Ammerzoden Eucharistie BBus

zondag 8 november

9.30 Alem Eucharistie BBus
9.30 Velddriel Eucharistie RPutman
11.00 Kerkdriel Eucharistie BBus
11.00 Zaltbommel Eucharistie RPutman

zaterdag 14 november

19.00 Velddriel Eucharistie BBus

zondag 15 november

9.30 Ammerzoden Eucharistie BBus
9.30 Rossum Gebed werkgroep
11.00 Kerkdriel Eucharistie BBus
11.00 Zaltbommel Gebed werkgroep

zaterdag 21 november

19.00 Zaltbommel Eucharistie RPutman

zondag 22 november

9.30 Alem Gebed werkgroep
9.30 Ammerzoden Eucharistie BBus
9.30 Velddriel Eucharistie RPutman
11.00 Kerkdriel Eucharistie BBus
11.00 Maartenskerk Oecum.

zondag 29 november

9.30 Ammerzoden Eucharistie RPutman
9.30 Velddriel Eucharistie MWegman
11.00 Kerkdriel Eucharistie RPutman
11.00 Zaltbommel Eucharistie MWegman

zondag 6 december - Sinterklaas

9.30 Ammerzoden	Gebed	werkgroep
9.30 Velddriel	Eucharistie	BBus
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	RPutman

zaterdag 12 december

19.00 Ammerzoden	Eucharistie	BBus
------------------	-------------	------

zondag 13 december

9.30 Alem	Eucharistie	BBus
9.30 Velddriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zaterdag 19 december

19.00 Velddriel	Eucharistie	BBus
-----------------	-------------	------

zondag 20 december

9.30 Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30 Rossum	Gebed	werkgroep
11.00 Kerkdriel	Gebed	werkgroep
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus

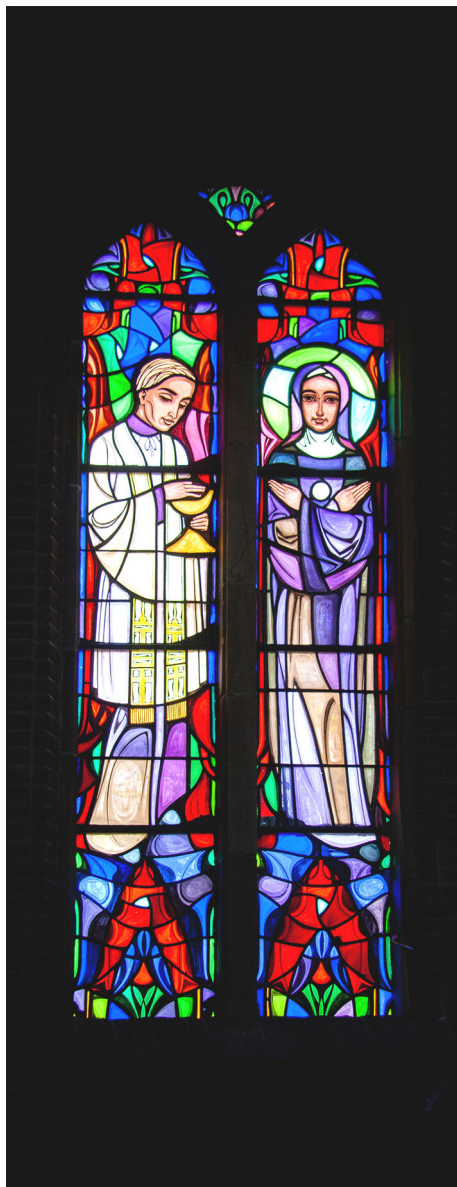
Corona

Bij het ter perse gaan van dit parochieblad stonden de vieringen rondom Kerstmis nog niet vast.

Het vieringenoverzicht is onder voorbehoud van ontwikkelingen rondom het coronavirus.

Kijk voor het meest actuele vieringenoverzicht op de website:

www.katholiekbommelerwaard.nl

Hedel

H. Willibrordusgemeenschap

e-mail:

hedel@katholiekbommelenwaard.nl

IBAN: NL46 INGB 0001 0193 41
t.n.v. Parochie H. Franciscus H.
Willibrorduskerk Hedel

secretariaat idem

intenties:

telefonisch opgeven bij:

Bets de Goeij, 073 - 5993595

Goed nieuws

Ouderenviering De Munt

Vanaf september is het weer mogelijk om in *De Munt* Ouderenvieringen te houden, maar wel onder een aantal voorwaarden:

- ❖ Maximaal 15 personen kunnen deelnemen aan de viering
- ❖ We houden zoveel mogelijk anderhalve meter afstand tot elkaar

Alle hygiënische regelingen worden in acht genomen

In overleg met De Munt is daarom besloten op twee achtereenvolgende donderdagmiddagen een ouderenviering te houden en omdat er maar 15 deelnemers mogen zijn, doen we dat in twee groepen, A en B, volgens onderstaand schema:

(de vieringen in De Munt beginnen steeds om 15.00 uur)

Groep A		Groep B	
donderdag 10 september	BvB	donderdag 17 september	RP
donderdag 15 oktober	BBus	donderdag 22 oktober	BvB
donderdag 12 november	RP	donderdag 19 november	BvB
donderdag 10 december	BBus	donderdag 17 december	RP

Vaste bezoekers hebben dit schema reeds in de brievenbus ontvangen. Nieuwe bezoekers zijn van harte welkom. Graag wel van te voren aanmelden (in verband met het toegestane aantal deelnemers) bij: Bets de Goeij (06-27175309) of bij pastor van Bronkhorst (06-21403571).

Ook is elke donderdagmorgen om 9.00 uur een H.Mis in de kerk van Amerzoden. Hierbij is geen aanmelding nodig.

Herinneringen aan een groot organist

Jos Wielakker was dirigent-organist van het gemengd koor in Kerkdriel toen ik daar in 1987 aantrad als pastor. Als ik in 2009 afscheid neem als pastor in De Bommelerwaard is Jos nog organist-dirigent van het koor in Velddriel en gast-organist bij het koor van Hedel. Kortgeleden is hij om een aantal redenen (corona, leeftijd, ziekte en verhuizing) gestopt als dirigent-organist van het koor in Velddriel, maar die grote organist en musicus zal hij altijd blijven. Daarom nu een persoonlijk woord van dank.

Al die jaren ben ik geraakt door de grote betrokkenheid van Jos bij een goede (muzikale) verzorging van de liturgie; het koor moest niet alleen de juiste toon treffen, maar ook bezieling en meeleven uitstralen. In de gedachte van Jos moest liturgie, de eredienst aan God, iets van doen hebben met het dagelijks bestaan van mensen. En hoe kun je God beter eer brengen als door muziek en zang? Daarvoor ben ik hem zeer erkentelijk.

Jos is ook een man die kan luisteren tijdens een viering, die de sfeer en de accenten van een preek weet te verstaan. Het kon je gebeuren dat je - na een preek over betrokkenheid van mensen op elkaar - tijdens de collecte-pauze ineens zijn versie kreeg te horen van "Alle Menschen werden Brüder" of rond

oorlog en vrede het begin van "de 5^e van Beethoven". Het "Air" van Bach klonk altijd met een speciale reden en als hij de "Radetzkymars" speelde, dan was er iets bijzonders aan de hand. Bijna alle kerkbezoekers konden heel erg genieten van zijn orgelspel. Er waren er echter ook die "We gaan naar Zandvoort" aan het begin van de vakantie of "Dag Sinterklaasje" na de zegen op het feest van Sinterklaas echt niet wisten te waarderen.

Jos, velen zijn in al die jaren gesticht door jouw orgelspel en door jouw gedrevenheid voor de koren en het welslagen van de liturgie. Ik ben zelf door alles wat je deed en door de manier waarop je dat deed een fan van je geworden en zal dat ook blijven.

Namens heel velen in deze omgeving zeg ik je hartelijk dank voor jouw inzet voor de kerken in De Bommelerwaard en ik wens jou en Angeline nog heel veel fijne jaren samen! Het ga jullie goed!

*Ben van Bronkhorst ofm.
Oud-pastoor*

Alem

H. Hubertuskerk Alem

St.Odradastraat 2, 5335 LL Alem
telefoon 06 - 573 471 29

IBAN: NL19 RABO 0131 7018 51
t.n.v. Parochie H. Franciscus H.
Hubertuskerk Alem

secretariaat mevr. S. van Mook,
Meerenstraat 9, Alem
tel. 0418 - 66 20 52

intenties mevr. G. van Boxtel -
Hooijmans, 't Buske 25, Alem
tel. 0418 - 66 20 63

Mededelingen

- Website Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Bommelerwaard:
www.vptz-bommelerwaard.nl
- Voor uitvaarten dient u contact op te nemen met het secretariaat van de parochie, telefoon 0418-632504 en met Ger van Boxtel (tel. 0418-662063)
- Het rekeningnummer van de Actie Kerkbalans is:
NL19 RABO 0131 7018 51
Doel is vernieuwing uurwerk-verlichting in de kerktoeren
- Het meest actuele nieuws en het vieringenoverzicht staan op de website van de parochie:
www.katholiekbommelerwaard.nl

Misintenties

Misintenties kunt u opgeven bij Ger van Boxtel ('t Buske 25, tel. 0418-662063). De kosten van een misintentie (stipendium) zijn € 12,=

Covid-19

We presenteren de nieuwe protocollen rondom de vieringen in ons kerkgebouw.

Aanmelden:

Om te weten wie aan een kerkdienst heeft deelgenomen, is het nodig om je vooraf aan te melden bij Johan Toonen tel. 06-57347129

Bij het betreden van de kerk is het ontsmetten van handen verplicht (in het voorportaal staat ontsmettingsmiddel).

Op de banken staat aangegeven waar men mag gaan zitten om zo de afstand van anderhalve meter te garanderen (gezinsleden mogen bij elkaar gaan zitten, bij meer dan twee personen, de bank ervoor en erachter vrijhouden) Op dit moment is er voor 45 kerkgangers plaats (met gezinsleden iets meer).

Handhaven anderhalve meter afstand, blijft van kracht.

De Eucharistieviering (tweede zondag) en de gebedsviering (vierde zondag van de maand) zijn weer sinds juni te bezoeken.

In Memoriam Herman Maas

Helaas is ons koorlid Herman Maas overleden. Herman is geboren op 17 Januari 1937 en overleden op 18 augustus 2020 in de leeftijd van 83 jaar. Nadat hij corona overwonnen had is een hersenbloeding hem fataal geworden.

Wij missen in hem een fijne rustige man met een mooie basstem. Herman was ook lid van ons bestuur en is ruim 10 jaar koorlid geweest, ook toen hij in Zaltbommel ging wonen bleef hij een trouw lid. Hij was als hij kon altijd op de repetitie en in de diensten aanwezig.

Wij gaan hem zeker missen. Herman was ook degene die voor onze jubilarissen bedankjes maakten. Een hobby van Herman was het maken van sieraden. Hij maakte een plaatje voor een ketting voor de dames en een speldje voor de heren.

Wij wensen zijn kinderen kleinkinderen en familie heel veel sterkte om dit groot verlies te dragen.

Bestuur gemengd koor Alem-Rossum

Jubileum Diana van Mil

Het gemengd koor Alem-Rossum heeft een jubilaris - Diana van Mil! Diana is al vijftientwintig jaar onze organist, dat doet ze met veel plezier en humor. Vijftientwintig jaar is een lange tijd. Wij zijn dan ook heel blij met haar en hopen dat ze nog lang bij ons koor zal blijven.

Diana is de opvolgster van Fien Rooijackers die om gezondheid redenen moest stoppen. Diana bespeelde al bij het jongerenkoor 'Horizon' het orgel. Destijds is zij door Toon Holtappels bij ons Gemengd koor in Alem gehaald.

Zingen is fijn zeker als de dirigent de zangers zo goed aanvoelt. Wij hopen dat Diana nog lang met veel plezier muziek blijft maken, zodat wij en velen met ons kunnen blijven genieten van haar orgelspel. Wij wensen haar en haar familie veel geluk en gezondheid toe.

*Namens het bestuur van het
gemengd koor Alem-Rossum
Bertie van Heel*

'Zomer in Gelderland' in Alem

Op initiatief van de dorpsraad heeft Alem meegedaan aan het tv-programma 'Zomer in Gelderland'. I.v.m. de corona-crisis had het bekende programma deze keer een alternatieve opzet.

Medio juli was omroep Gelderland met een praatpaal aanwezig op het plantsoen in Alem. Hier konden inwoners aangeven wat de mooiste plekjes in het dorp zijn, maar ook wat de mensen van het dorp vinden en wie er in het zonnetje gezet moest worden. Veel dorpsgenoten hebben gebruikt gemaakt van de mogelijkheid om in te spreken en vragen te beantwoorden. Al deze informatie is door omroep Gelderland gebruikt om een programma over ons dorp te maken.

De uitzending was op 5 augustus en zij hebben er een heel mooi programma van gemaakt. Veel mensen die ingesproken hadden bij de praatpaal kwamen in beeld. Hierbij had ieder zijn eigen verhaal, maar wat vooral opviel is dat men het had over de saamhorigheid in het dorp. Er werd gesproken over het

actieve verenigingsleven, meedoen met activiteiten, maar vooral elkaar helpen als dat nodig is. Als voorbeeld van dit laatste was er een interview met de familie de Wilt, die, nadat hun huis was afgebrand, enorm veel hulp en steun uit het dorp heeft ervaren.

De oudste Alemer Johan van Mil die thans in De Leyenstein in Kerkdriel woont en 102 jaar oud is, werd in het zonnetje gezet. Verder werden er mooie beelden van het dorp getoond en werd er met een aantal vrijwilligers een stuk over het fraaie klompenpad gelopen.

Kortom de uitzending was mooie reclame voor ons dorp. De uitzending is terug te kijken op YouTube en ook nog op de website van omroep Gelderland.

Koninklijke onderscheidingen

Twee van onze vrijwilligers -Willem Klavers en Tonny van Lent- zijn benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau.

Van harte gefeliciteerd met deze eervolle onderscheiding!

waakmand
bommelerwaard

Een mand voor moeilijke én mooie momenten

Waken bij een stervende is heel intens. Zowel lichamelijk als emotioneel. Stichting Waakmand Bommelerwaard wil mensen die deze zware taak op zich hebben genomen, graag een steuntje in de rug geven: een gratis mand vol troostrijke, handige en zinvolle zaken, waarmee de tijd aan het bed een stukje lichter kan worden.

De waakmand wordt aan naasten kosteloos beschikbaar gesteld door Stichting Waakmand Bommelerwaard. In de mand zitten zaken als een plaid, puzzelboekje, kaars, tijdschriften, massageolie, notitieblokje, pen, iets lekkers enz. Als er kinderen bij betrokken zijn, dan zit er ook iets extra's voor hen in de mand. De mand wordt eigendom van de familie of andere naaste.

De mand is bedoeld voor een ieder in de Bommelerwaard die waakt bij een naaste in de laatste fase van de palliatieve zorg, ongeacht de locatie waar hij/zij verblijft: thuis, in een verpleeg- of zorgcentrum of in het ziekenhuis.

Stichting Waakmand Bommelerwaard is opgericht op 4 maart 2020. De Bommelerwaard is daarmee de eerste regio in Nederland waar een waakmand ook in de thuissituatie wordt aangeboden. Het fenomeen waakmand is echter niet nieuw. Ziekenhuizen, verpleeg- en zorgcentra en een aantal

hospices in Nederland lenen al langer een mand uit in een waaksituatie. Naasten kunnen er producten uithalen, die later weer door de instantie worden aangevuld. Deze mand blijft in het bezit van de zorginstelling.

Waakmand Bommelerwaard mag zich verheugen in vijf betrokken ambassadeurs: de heer Van Kooten (burgemeester van Maasdriel), de heer Van Maaren (burgemeester van Zaltbommel), Coert Zondervan (notaris uit Zaltbommel), Rob Bruntink (journalist gespecialiseerd in palliatieve en terminale zorg) en Sander de Hosson (longarts en auteur van het boek Slotcouplet).

Waakmand Bommelerwaard is geheel afhankelijk van donaties. Mede door bijdragen van Kringloopwinkel De Spullewaard, Van Voorde Stichting en het Coöperatiefonds van de Rabobank Altena-Bommelerwaard is de stichting nu een feit.

Waakmand Bommelerwaard is door de Belastingdienst aangesteld als een ANBI-instelling. Donaties zijn vrijgesteld van btw en kunnen als aftrekpost op de belastingaangifte worden opgevoerd.

Meer informatie

Leny Merks: 06 - 57 20 20 46

www.waakmand-bommelerwaard.nl

Ammerzoden

H. Willibrorduskerk

Kerkstraat 2

5324 AG Ammerzoden

Telefoon: 073 - 599 12 15

e-mail:

ammerzoden@katholiekbommelerwaard.nl

IBAN: NL51 RABO 0102 6011 78

t.n.v. Parochie H. Franciscus

H. Willibrorduskerk Ammerzoden

intenties: achterin de kerk liggen
invulformulieren. Deze kunnen in
de brievenbus van de pastorie
gedeponeerd worden. Telefonisch
kunnen intenties worden opge-
geven bij Henny Lieshout:
073-5992230 of 06-40613605

Honderd jaar geleden

In de bergplaats van Sint Antoniusaltaar stond een ijzeren kist. Pastoor Trienekens dacht dat het misschien wel de brandkast was van de kerk die in 1895 was afgebroken. Niemand wist waar de sleutel was. Silvester van Horen, dorpsmid, werd er bij geroepen en hij maakte de kist met veel moeite open. De pastoor was zeer benieuwd naar de inhoud, maar hij vond slechts brieven die door de bisschop waren geschreven.

Pater Gijsbertus Hesse ofm bepaalde dat de kist antiek is. In een museum in Amsterdam stond een identiek exemplaar. In 1933 werd de kist geschonken aan het Museum van het Provinciaalarchief van de Franciscanen in Weert.

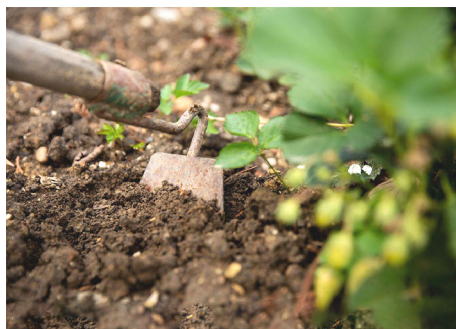
Doopvieringen

Op de zondagen 20 en 27 september, 18 oktober en 18 november zijn in principe de doopzondagen gepland. Met de parochiesecretaresse kunnen de bijbehorende doopgesprekken worden ingepland.

Schoffelploeg

Op het kerkhof van onze parochie tiert net zoals overal welig het onkruid. De bestrijding daarvan lag in handen van de medewerkers van het hoveniersbedrijf Bioch. Er is echter een andere opzet gekomen in deze constructie. Het gevolg is dat het kort houden van het onkruid voortaan op een andere manier moet gebeuren.

Onze beheerder Hans van Zeelst heeft al een groepje mensen gevonden die hem op gezette tijden helpen bij het schoffelen van de kerkhofgronden. Die groep zou graag wat versterking willen. En daarom vragen wij u: Wilt u misschien meehelpen met dit groepje opdat het kerkhof onkruidvrij blijft? Als u dat wilt doen, neem dan aub contact op met Hans van Zeelst, telefoon 073 - 599 4084.

Afscheid dirigent Bart van de Wiel

Bart van de Wiel was de opvolger van dirigent Christ van Wordragen. Hij had al eens eerder in de Bommelerwaard gesolliciteerd zodat hij snel bij Frans van den Oord, de toenmalige voorzitter van de Beheerscommissie en tevens voorzitter van het Herenkoor bekend was. Frans heeft contact gezocht met hem en het resultaat was dat Bart in Ammerzoden aan de slag kon. Zodoende was Bart van der Wiel dirigent vanaf 24 juni 2009. De eerste viering dirigeerde hij in september 2009.

In zijn aanmelding gaf hij aan, dat hij bas en tenor was. In de praktijk bleek dat hij inderdaad hoog en laag kon zingen. Hij zong ook vaak de melodie voor en als het toch niet goed ging kregen de koorleden aanwijzingen. Bijvoorbeeld bij een hoge noot, dan moest je je kin omlaag doen (terwijl de noot hoog is) en je mond goed open en dan ging het goed. En dat was in feite ook wel zo.

Bart had een bijzondere klik met de dames. Hij noemde die stevast "mijn meisjes". Ook naarmate de leeftijd van die dames steeg. Hij bleef altijd in alle omstandigheden erg charmant.

Als de eerste noten bij de repetitie niet erg goed waren, dan kregen de heren en de dames te horen: "Niet piepen, maar zingen:".

In de loop van de tijd werden diverse leuke stukken bijgeleerd en ook de stukken uit de oude doos, zoals 'O Gloriosa Virginum' en 'Memorare' bleken nog verrassend leuk. Een van de mooiste missen was die van 'Alfons Moortgat'. Dat zou volgens een van de leden niets kunnen zijn, omdat die "zijn naam nog niet eens goed kon schrijven". Maar dat viel toch alles mee.

Bart van de Wiel bleef elf jaren in Ammerzoden. De parochie vindt dat hij zijn werk met veel succes heeft verricht. Denken we aan de vele repetities hier in de Weesboom en de daarop volgende zondagse vieringen en vooral aan de plechtige vieringen bij de kerkelijke hoogfeesten. Denken we ook, voor zover we over succes in dit verband kunnen spreken, aan de vele uitvaartmissen die er geweest zijn. Zelfs de vieringen die op een of andere manier met de Eerste H. Communie te maken hadden, werden door ons koor en dus onder leiding van Bart opgeluisterd. Dat

moest toen omdat het kinderkoor niet meer bestond.

Tot onze spijt gaf Bart eind vorig jaar aan, dat hij om gezondheidsredenen minder moest gaan doen en dat hij daarom moest stoppen bij het kerkkoor in Ammerzoden. Dat vinden wij heel erg jammer. Wij bedanken Bart voor het vele mooie werk dat hij in Ammerzoden heeft verricht.

Wonderbare Broodvermenigvuldiging

Op zondag 2 augustus las de pastoor een bekend evangelie voor. Het ging over de wonderbare broodvermenigvuldiging. Na afloop van alles wat er die dag gebeurd was, hielden de apostelen nog manden vol brood en vissen over.

In zijn preek vertelde de pastoor over dit Bijbelse verhaal en hij wist er een hedendaagse draai aan te geven. Hij vergat echter om zich heen te kijken!!! Als hij dat wel gedaan had, had hij in de rechter zijkapel een boograam gezien met een afbeelding van dit verhaal. Te zien zijn een korf waarin drie broden en twee vissen zitten.

In 1965 werd een gebrandschilderd glas-in-loodraam met een hoogte van 150 cm en een breedte van 100 cm over dit onderwerp in dit boograam geplaatst. De maker van dit raam was pater Lando van den Berg ofm. Van den Berg werd op 12 juni 1913 te Wamel geboren. Hij was (restauratie)schilder en werkte veel met glas-in-lood. In 1940 werd hij priester gewijd. In zijn kunstwerken richtte hij zich steeds meer tot stilering. Hij probeerde alles terug te brengen tot de eenvoudige grondvormen. Rechts-onder heeft hij zijn werk gesigneerd: Lando 65

Allerzielen

Op zondag 4 november worden in Ammerzoden de plechtigheden voor de herdenking van de doden gehouden.

Twee vieringen

De eerste zal worden gehouden om **09.30 uur** in de ochtend. Dan kunnen de nabestaanden van de overledenen van het afgelopen jaar het kruisje van hun dierbare ophalen. De betrokkenen krijgen hiervoor een speciale uitnodiging.

's Middags om **15.00 uur** zal er een gebedsdienst zijn waarin alle overledenen worden herdacht.

Na beide vieringen zullen de voorgangers de kerkgangers die dat willen, begeleiden naar het kerkhof. Daar staat het wijwater en de palmtakken gereed waardoor eenieder het graf van zijn eigen familielid kan zegenen.

In verband met de bestrijding van het coronavirus is het gewenst dat u zich tevoren voor deze vieringen aanmeldt. (073-5992953)

Rossum

*HH. Martinus en
Barbara gemeenschap
Rossum e.o.*

Correspondentie adres:
Koninginnelaan 39,
5328 CH Rossum
Telefoon: 0418- 512340
rossum@katholiekbommelerwaard.nl

IBAN: NL66 RABO 0144 6023 93
t.n.v. Parochie H. Franciscus
HH. Martinus en Barbara Rossum

secretariaat idem
intenties idem

Doop

Op 16 augustus 2020 is te Ammerzoden gedoopt: Ravi van Veen

Communie

Op 11 oktober 2020 in de kerk van Alem doen vijf kinderen hun Eerste H. Communie:

- ❖ Coen van Alphen
- ❖ Isabella Sterk
- ❖ Charlotte Wisse
- ❖ Julian Toon
- ❖ Daan van Rooijen

*Wij wensen hen een fijne viering
en een mooie dag toe.*

Vieringen

Op elke eerste vrijdag van de maand: 2 oktober, 6 november en 4 december om 11.15 uur starten weer de maandelijkse Eucharistievieringen in de Vaste Burcht.

Zondag	4 okt	10.00 uur	Franciscusviering te Ammerzoden
Zondag	11 okt	13.30 uur	Eerste H. Communieviering in Alem
Maandag	12 okt	14.30 uur	Eucharistieviering voor ouderen waarna gezellig samenzijn
Zondag	18 okt	10.00 uur	Gebedsviering werkgroep
Maandag	9 nov	14.30 uur	Eucharistieviering voor ouderen waarna gezellig samenzijn
Zondag	15 nov	9.30 uur	Gebedsviering werkgroep
Zondag	29 nov	10.00 uur	Oecumenische Adventsviering in de kerk aan de Maasdijk
Maandag	14 dec	14.00 uur	Eucharistieviering voor ouderen waarna gezellig samenzijn
Zondag	20 dec	9.30 uur	Gebedsdienst werkgroep
Zaterdag	26 dec	9.30 uur	Kerst Woord en Communieviering met Jos Vriesema

Oecumenische Adventsviering

Op 29 november 2020 om 10.00 uur is er een Oecumenische Adventsviering in de kerk aan de Maasdijk te Rossum.

Voorgangers zijn dominee Lia Davidse en pastor Jos Vriesema.

Als U hieraan deel wilt nemen moet u zich opgeven bij Bertha van Doorn 0418 - 512340 of Marleen van Lamoen 0418 - 662246.

Kerstviering

De kerstviering voor ouderen op 14 december 2020 zal dit jaar, wegens de corona, anders zijn dan anders. Maar we zoeken nog naar een goede oplossing. U hoort nog van ons.

Een dankjewel

Dit dankjewel is voor Tonny van Osch - Gubbels. Vanaf het ontstaan van het parochieblad heeft Tonny dit blad rondgebracht. Ook is zij jaren rondgegaan voor de actie kerkbalans en bracht zij in Rossum de verjaardagskaarten rond. Wegens gezondheidsredenen is zij met dit alles moeten stoppen. We willen haar heel hartelijk bedanken voor haar grote inzet.

Kapelletje

Het is eindelijk zover! De paaltjes zijn uitgezet en de stenen uitgezocht. De aannemer kan beginnen want de bouwvakvakantie is voorbij. Over enkele maanden zal het gerealiseerd zijn. Wij zijn erg nieuwsgierig hoe het gaat worden. In het volgende blad hopen wij u een foto van het hele kappelletje te kunnen laten zien.

De fundering wordt gelegd (foto: Wilma van Haften)

Kerkdriel

H. Martinuskerk

Hertog Arnoldstraat 57 B
5331 XG Kerkdriel
tel (0418) 631215/(0418) 632504

e-mail:
kerkdriel@katholiekbommelerwaard.nl

IBAN: NL70 RABO 0125 1045 45
t.n.v. Parochie H. Franciscus H.
Martinuskerk Kerkdriel

secretariaat idem
intenties idem

spreekuur voor intenties of vra-
gen over het kerkhof op woens-
dag-ochtend van 9.30 - 11.30 uur

Samen met u !

In een tweetal voorafgaande paro-
chiebladen hebt u kunnen lezen dat
het parochiebestuur bezig is om bin-
nen de diverse locaties te zoeken
naar plannen voor verbouw van kerk
en verkoop parochiecentrum.

Ook in Kerkdriel is dit aan de orde en
zijn we als contactgroep al enige tijd
geleden van start gegaan om hier-
over na te denken. Vol goede moed
zijn we deze moeilijke weg ingesla-
gen. Maar... wij willen dit traject niet
verder voortzetten zonder eerst ook
u als parochianen te horen en u op
de hoogte te brengen van de situatie
waarin wij ons nu bevinden. Wij vra-
gen u dan ook met ons mee te den-
ken en ons te laten weten wat uw
bevindingen zijn. Dit democratisch
en creatief meedenken stellen wij
bijzonder op prijs. Eventuele veran-

deringen willen wij goed afstemmen
met onze parochianen en alle be-
trokkenen uit de samenleving. Het
samenwerken met alle partijen
vormt de sleutel tot een succesvol en
gedragen plan. Wij zijn zeer be-
nieuwd naar uw wensen en ideeën.

Laat het ons weten! Dit kunt u doen
door een e-mailbericht te sturen
naar kerkdriel@katholiekbommelerwaard.nl
of schriftelijk een bericht gericht aan
de contactgroep van Kerkdriel, Her-
tog Arnoldstraat 57B, 5331 XG Kerk-
driel.

Een meedenkavond organiseren we
in het parochiecentrum op **donder-
dagavond 15 oktober, aanvang
19.30 uur**. U bent van harte welkom!

Zoals blijkt is er dringend behoefte
aan een ontmoetingsruimte, be-
schikbaar voor allerlei doeleinden
nu ons parochiecentrum op termijn
zal worden afgestoten. Wij zien
mogelijkheden in het creëren van
een dergelijke ruimte in de kerk..
De linkerzijbeuk of de huidige sa-
cristie zou daarvoor ingericht kun-
nen worden. Creatieve plannen hier-
voor bevinden zich in een onder-
zoeksfase en zullen na de vakantie-
periode verder gestalte krijgen.

Al met al beste parochianen, laat ons
horen als u zich geroepen voelt om
samen met ons op te trekken in dit
moeilijke traject. Toekomstgericht
en met een frisse blik willen wij
hiermee aan de slag. Samen met u!

Contactgroep Kerkdriel

Jubileum Leo van Beurden

Leo viert dit jaar zijn 50-jarig priesterschap. Het voornemen was om dit op zondag 18 oktober in een feestelijke Eucharistie viering in de Sint Martinuskerk te Kerkdriel samen te vieren. Helaas kan Leo vanwege het corona-virus niet naar Nederland afreizen om zijn vakantie in ons land door te brengen zodat ook de geplande viering geen doorgang kan vinden. Wij hopen Leo volgend jaar te kunnen ontmoeten en samen met hem zijn gouden feest te vieren. En voor nu van Harte gefeliciteerd Leo met deze gouden mijlpaal.

Contactgroep Kerkdriel

Kledingactie

Ondanks het feit dat het nog niet zeker is of deze inzameling door kan gaan hebben wij toch maar een datum geprikt. Wij dachten aan woensdag avond 14 oktober van 19.00 tot 21.00 uur en donderdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur. Na die tijd kan er geen kleding meer afgegeven worden. Zoals het er nu voorstaat inleveren op het parochiecentrum aan de Hertog Arnoldstraat. Wij hopen straks meer informatie door te kunnen geven over de gang van zaken.

Werkgroep M.O.V.

Herinnering MIVA

In het weekend van 29 en 30 augustus vond de collecte plaats voor de MIVA - Missie Verkeers Middelen Actie. Corona lag ook MIVA dwars. Het zou prachtig zijn wanneer u MIVA alsnog wilt steunen.

NL42 INGB 0000 0029 50 t.n.v. Miva
Havensingel 26 's-Hertogenbosch.

Oktober

Wereld Missiemaand

Zondag 18 oktober is het wereld missiedag. Deze dag wordt in alle parochies wereldwijd een collecte voor Missio gehouden ook in onze Martinus kerk. De gehele oktober wereld missiemaand, staat de bekende bus in de kerk voor een bijdrage en op 18 oktober zal er voor Missio extra aandacht zijn en uw steun worden gevraagd. Uitvoerige informatie vindt u in het MOV-gedeelte van dit blad.

In memoriam

Joop Schreuders

Op 2 augustus is in 's-Hertogenbosch overleden Joop Schreuders. Joop was jarenlang de koster van onze Martinuskerk.

Hij deed dit werk met volle overgave en verzorgde naast de wekelijkse diensten het werk rond dopen, huwelijken en uitvaarten. Voor een uitvaart legde Joop de lat voor zichzelf heel hoog. Daar mochten voor

zijn gevoel geen fouten gemaakt worden, er mocht niets misgaan. Hij heeft daar altijd zijn uiterste best voor gedaan en het lukte hem ook, waar hij terecht trots op was.

Daarnaast zorgde hij voor het kopiëren- en stencil werk van de parochie. Het is niet te zeggen hoeveel uurtjes Joop in de kerk en het parochiecentrum heeft doorgebracht. Hij had er plezier in om zijn tijd zinvol te besteden. Juist hierdoor was hij een gewaardeerde en waardevolle kracht. Niemand deed ooit tevergeefs een beroep op hem. Het kon bij Joop er altijd wel even tussendoor en dan wilde hij het nog thuisbrengen ook. Joop was een vriendelijke en benaderbare mens en fijn om mee samen te werken. Je hoefde nooit bang te zijn om hem wat te vragen het was verleidelijk om daar soms misbruik van te maken. Toen het werk te zwaar werd kwam hij nog graag naar het centrum om koffie te drinken, te buurten en mensen te ontmoeten. Hij was er bijna dagelijks te vinden. Zoals je hem ook tegen kon komen op zijn fiets en hij het leuk vond als je dan riep dag Jopie. Hij is nu bevrijd van alle zorgen en heeft rust gevonden.

Joop bedankt om wie je was en wat je gedaan hebt voor onze parochie.

Wij wensen je Vrede en Alle Goeds!

Contactgroep Kerkdriel

Maria kalender

Een mooie kalender met een afbeelding van de Annunciatie (boodschap aan Maria). De dagkalender meldt veel gegevens zoals van zon-, maan-, zomer-, en wintertijd, Christelijke, Joodse-, burgerlijke feestdagen, enz. Op de achterkant staan tal van lezenswaardige praktische, interessante en grappige teksten.

De prijs is € 11.25. Met de aanschaf steunt u tevens een goed doel. Deze kalender is weer te bestellen of te koop bij :

- ❖ Maria de Groot, Hoorzik 8
tel. 0418 - 631678
- ❖ Riet Corten, Katarijnehof 9
tel. 631677
- ❖ of achter in de kerk

Allerzielen

Allerzielen is de dag dat we onze dierbare overledenen herdenken. In alle kerken worden op 2 november de overledenen van het afgelopen jaar herdacht. Van de dit jaar overleden dierbaren, wordt de naam genoemd, een kaars ontstoken en het herinneringskruisje uitgereikt dat na de uitvaart een plaats kreeg op het herinneringsbord achter in de kerk. Wanneer er geen kerkelijk afscheid heeft plaats gevonden maar u toch graag een kruisje zou willen ontvangen, laat dit tijdig weten op het parochie centrum

met een briefje in de bus of maak het kenbaar aan pastoor Putman.

Iedereen die het afgelopen jaar afscheid nam van een dierbare, wordt persoonlijk uitgenodigd voor de viering van 2 november. Voor zover namen en adressen ons bekend zijn van hen voor wie geen kerkelijk afscheid plaatsvond, krijgen ook deze nabestaande een uitnodiging. Tegen Kerstmis wordt bij de nabestaanden van alle overledenen van het afgelopen jaar een bloemetje bezorgd.

Vrijwilligers welkom

In veel gevallen zal de vakantie dit jaar een wat ongebruikelijk verloop hebben gehad. Dat leidde er vaak toe dat men in eigen land bleef en er hier op uittrok. Daarbij hielp het mooie weer ook een handje mee. De herontdekking van onze mooie streken bracht in veel gevallen een nieuwe waardering voor de enorme verscheidenheid die ons land biedt. Hopelijk heeft dat ook de nodige ontspanning teweeggebracht zodat we weer met plezier aan het nieuwe kerkelijke werkjaar kunnen beginnen.

Misschien zijn er nog mensen die tijd en zin hebben om zich voor de parochie in te zetten. Bij voorbeeld voor het kindje wiegen en nabestaanden bezoeken. Wij danken alle betrokkenen en wensen hen goede moed met hun gewaardeerde inzet.

Openluchtviering Maria Hemelvaart

De viering van Maria Hemelvaart had dit jaar een bijzonder karakter omdat die samenviel met de herdenking dat 75 jaar geleden de Tweede Wereld Oorlog eindigde in Azië en het voormalig Nederlands Indië. Het eerste deel van de viering o.l.v. Jos Vriesema m.m.v. het koor, vond plaats op het zon overgoten kerkplein, waarna we in lichtprocessie trokken naar het Mariabeeld voor in de kerk. Naast de bekende liedjes voor de 'Moeder van God' was er ook aandacht in de preek voor individuele zorgen en herdenking van de gevallen. Het was een ongewone maar indrukwekkende viering.

Gedoopt

23 augustus - Mart Lansdaal
30 augustus - Lou van Kessel

Zaltbommel

H. Martinuskerk

Oliestraat 26
5301 BB Zaltbommel
telefoon 0418-512215
e-mail:
zaltbommel@katholiekbommelerwaard.nl

IBAN: NL07 INGB 0004 4572 38
t.n.v. Parochie H. Franciscus H.
Martinuskerk Zaltbommel

secretariaat en intenties:
Tiny van Steenberg
Johan de Wittstraat 68
5301 GR Zaltbommel
tel.: 0418-514262

Seniorenvieringen

De maandelijkse seniorenviering op de eerste woensdag van de maand, de viering in de Wielewaal op de derde dinsdag van de maand, en de weeksluiting op vrijdagavond gaan nog niet door in verband met het coronavirus.

Op Adem komen

De meditatieve viering 'Op Adem komen' begint weer op 25 oktober.

Hoe het vroeger ging - Deel 2

Een aantal gebruiken die vroeger heel normaal waren, zijn nu een herinnering.

Op school hadden we les tot kwart over twaalf. Ik zat op de broederschool in Den Haag en zoals het op elke katholieke school ging, werd er elke schooldag om twaalf uur het Angelus geluid in de kloosterkerk en werd er gebeden. Het was de 'Engel des Heren'. Het is één van de getijdengebeden, gebeden die op vaste uren o.a. in kloosters worden gebeden.

Weet U nog hoe deze ging?

Angelus

De Engel des Heren heeft aan Maria geboodschapt.
En zij heeft ontvangen van de heilige Geest.
Wees gegroet Maria...

Zie de dienstmaagd des Heren
Mij geschiede naar uw woord
Wees gegroet Maria...

En het woord is vlees geworden
En het heeft onder ons gewoond
Wees gegroet Maria...

Bid voor ons heilige Moeder
opdat wij de beloften van Christus waardig worden

Laat ons bidden.

Heer wij hebben door de boodschap van de Engel
de menswording van Christus, uw Zoon, leren kennen;
wij bidden U; stort uw genade in onze harten,
opdat wij door zijn lijden en kruis gebracht worden
tot de heerlijkheid van de verrijzenis.
Door Christus onze Heer, Amen

In de Paastijd (na de paasvakantie tot aan Hemelvaart) werd dan het Koningin des Hemels gebeden (Regina Caeli).

Die ging als volgt:

Regina Caeli

Koningin des hemels, verheug U, alleluja
Omdat Hij, die Gij waardig geweest zijn te dragen, alleluja
Verrezen is, zoals Hij gezegd heeft, alleluja
Bid God voor ons, alleluja
Verheug en verblijd U, maagd Maria, alleluja
Want de Heer is waarlijk verrezen, alleluja

Laat ons bidden,
God, door de verrijzenis van Uw Zoon Jezus Christus onze Heer,
hebt Gij de vreugde geschonken aan de wereld.
Wij bidden U; Laat ons door zijn Moeder, de maagd Maria,
eenmaal komen tot de vreugde van het eeuwig leven.
Door Christus, onze Heer. Amen

(frappant is dat er dan géén Weesgegroet werd gebeden)

De volgende keer halen we herinneringen op aan de vier oefeningen, namelijk die van berouw, geloof, hoop en liefde.

Jos Moesman

Velddriel

H. Martinuskerk

Voorstraat 102
5334 JW Velddriel
telefoon 0418 -63 13 15

IBAN: NL25 RABO 0153 4015 16
t.n.v. Parochie H. Franciscus H.
Martinuskerk Velddriel

secretariaat idem

intenties
mevr. J. van den Dungen
tel. 0418 - 63 20 61

Eerste Heilige Communie

Afgelopen zondag 23 augustus hebben er zes communicanten uit Velddriel en Hedel de Eerste Heilige Communie ontvangen in Kerkdriel. Deze viering werd muzikaal opgeluisterd door de Martinuskids. Aanvankelijk zou deze communie viering plaatsvinden op 10 mei in Velddriel. Dit kon echter geen doorgang vinden door het Coronavirus.

Doordeweek

Iedere dinsdag om 9.00 uur 's morgens eucharistieviering. Iedereen is van harte welkom.

Gedoopt

In onze parochie zijn opgenomen:

23 augustus 2020 - Emma Peffer
30 augustus 2020 - Sofia van Gendt

Heilig Doopsel

Normaliter wordt er op de tweede zondag van de even maand gedoopt in Velddriel. In verband met het Coronavirus wordt er tevens op verzoek gedoopt. Dit zijn de aankomende data waarop het doopsel plaats vindt:

- ❖ 11 oktober 2020
- ❖ 13 december 2020

Vorbereidingsavonden:

- ❖ 28 september 2020
- ❖ 23 november 2020

Heilig Vormsel

Zaterdag 26 september om 19.00 uur worden in de kerk van Kerkdriel alle vormelingen van de Franciscus Parochie gevormd door vormheer Jos Verbraeken. Ook uit Velddriel zijn er enkele vormelingen. Kinderkoor Martinuskids zullen de viering muzikaal omlijsten.

Allerzielenviering

Op zondag 1 november 2020, Allerheiligen, wordt er een Allerzielenviering gehouden. De viering begint om 09.30 uur. De nabestaanden van de overledenen van het afgelopen jaar krijgen een persoonlijke uitnodiging.

U/je kunt zich ook aanmelden bij Hetti van Kessel 06-28516799 of via de mail: h.kessel20@upcmail.nl

M.O.V. Werkgroep

In het weekend van 30 augustus en 6 september stond de groene bus voor de jaarlijkse MIVA actie. We hebben een prachtige opbrengst van € 139,15 behaald.

Waarvoor onze hartelijk dank namens alle missionarissen uit de derde wereld landen.

*Werkgroep M.O.V.
Trees Hooijmans, Gertrude
Hooijmans en Annie van Kuijk*

Corona-virus

Ondanks dat de maatregelen van het coronavirus enigszins zijn versoepeld, blijven we de anderhalve meter afstand, het desinfecteren van de handen en het noteren van namen en telefoonnummers hantieren.

Jaarlijks uitstapje jeugd

Woensdag 15 juli vond het jaarlijkse uitstapje plaats met de misdie-naars, Martinuskids en dit jaar ook de communicanten van Velddriel naar Den Bosch. Eerst gingen we bowlen in de Maaspoort en vervolgens gingen we naar het San Damiano klooster waar pastoor Putman woont. We begonnen met een rondleiding, aansluitend een openluchtmis en tot slot frietjes en ijsjes. Daarna werd iedereen thuisgebracht. Een geslaagde dag!

Nieuwe repetitietijd Martinuskids

Met ingang van het nieuwe seizoen hebben de Martinuskids in plaats van woensdag, nu op donderdagavond repetitie van 19.00 tot 19.45 uur. Nieuwe leden zijn altijd welkom!

Wisseling organist gemengd koor Velddriel

Nadat Jos Wielakker heeft aangegeven te willen stoppen met het muzikaal begeleiden van het gemengd koor in Velddriel, hebben we in Diana van Mil een tijdelijke vervangster gevonden. Eind augustus zijn we weer opgestart met repetities en vieringen in de Sint Martinuskerk te Velddriel.

Op de pagina's van Hedel zet Ben van Bronkhorst Jos Wielakker uitgebreid in het zonnetje.

Coronavirus - enkele reacties van parochianen

Alles gaat door, maar dan op anderhalve meter afstand van elkaar. Je mag geen hand meer geven of op bezoek gaan bij je opa of oma. Online school, videolessen en een berg (huis)werk zijn eigenlijk de enigste dingen die me overdag bezighouden. Iedereen moet zich aanpassen en zich houden aan de regels. Ik heb wel gewoon afgesproken met vrienden in deze tijd, omdat ik mezelf niet zie als iemand die gevaar loopt. Wel kijk ik uit voor andere, in het speciaal oudere. Ik probeer, in hoeverre dat mogelijk is, het beste te halen uit dit alles. Ik zit veel thuis en heb dus wel weer meer tijd voor mijn hobby's.

We zitten nu in een tijd waar je op de proef gesteld word op verschillende gebieden, zeker ook in je geloof. Kerken zijn gesloten, maar er wordt wel elke zondag een online mis geplaatst. Om eerlijk te zijn is dat niet helemaal mijn ding. Heel af en toe kijk ik een stukje, maar heb persoonlijk niet de motivatie om hem elke week helemaal te kijken. Ik kijk naar alle persconferenties van Rutte en elke keer hoop ik weer dat die gaat zeggen dat we weer terug mogen naar normaal, want ik vind dat het nu allemaal wel lang genoeg geduurd heeft. Natuurlijk begrijp ik wel dat alles in kleine stapjes terug naar normaal moet gaan, maar ik hoop dat dit snel gebeurt.

Een Tiener

Wat een tijd, het begon al met de verjaardagen van mijn twee oudste kleindochters op 14 en 30 maart, geen knuffels maar wel gebak op afstand.

Maar er waren ook lichtpuntjes zoals een mooie bos tulpen van open bejaardenwerk Nooitgedacht en het twee-wekelijks telefoontje van deze leiding. Geweldig toch! En een mooie geranium werd thuis bezorgd, allemaal heel leuk.

De Zonnebloem, Afdeling Oud Maasdriel liet zich ook horen door een mooie kaart te laten bezorgen met mooie zonnebloemen op de voorkant en een opbeurende tekst erop "Hou vol".

Maar in onze parochie missen we ook veel de wekelijkse diensten op zondag in de kerk en dinsdag op de pastorie met een vaste groep parochianen en het inloopuurtje niet te vergeten.

De KBO Maasdriel heeft samen met de KBO Brabant een Libelle tijdschrift laten bezorgen, al met al geeft het een verlichting in deze sombere tijd.

*Een oudere parochiaan
Trees Hooijmans-Verhoeven*

Extra aandacht voor ouderen Nooitgedacht met fruitpakketje

Het nieuwe ontspanningsseizoen van Nooitgedacht zou in een normaal alledaags leven van start zijn gegaan op woensdag 26 augustus. Nu werden alle ouderen een week later verwend met een fruitpakketje dat door vrijwilligers ingepakt en rondgebracht werd. Het is een hart onder de riem in deze coronatijd maar ook een bevestiging dat ouderen niet worden vergeten en nog steeds door middel van een wekelijks of twee- wekelijks telefoontje op de hoogte worden gehouden en even kunnen bijpraten en hun hart kunnen luchten.

Het was een bijzonder fruitpakketje waaraan hebben bijgedragen firma De Groot, Hetti van Kessel, firma Verhoeckx en Natuurlijk Kersvers. Op bijgesloten kaart met een gedicht omarmen twee handen een gouden hart. Het hart dat de verbondenheid uitstraalt binnen Nooitgedacht.

Gedicht

Wat verlangen we weer naar het gewone leven, lieve mensen van Nooitgedacht.

Dat we elkaar al maandenlang niet kunnen zien, wie had dat ooit gedacht.

De vaste woensdagmiddag om de 14 dagen, dat is wat we allemaal missen.

Wanneer die dag weer komt, daar kunnen we allen maar naar gissen.

Toch houden we u telefonisch op de hoogte en wordt u niet vergeten.

Blijf gezond en geniet van dit lekkere tussendoortje om smakelijk op te eten!

Squad4J6

Tienerhond Squad4J6 gaat weer met frisse moed van start! Een club waar spel en ontmoeting samen gaan! Zeker nu in corona tijd zoveel stil ligt, is het de ideale plek om leeftijdsgenoten te ontmoeten.

De maandelijkse activiteiten die normaliter een jaar vooruit gepland worden, lopen deze periode tot en met december 2020 omdat de collectieve catechese Franciscus 2.0 voor Katholiek Bommelerwaard in januari 2021 van start gaat. De tieneravonden worden daarna op de Franciscus 2.0-planning aangepast en in december bekendgemaakt voor 2021.

Wij, de Squad4J6-leiding, zijn enthousiast over opvolgende activiteiten die vast zijn gelegd voor dit kalenderjaar!

Pastoor Roland Putman, Danny, Hanneke, Mirjam, Bert-Jan en David, wij spelen allemaal een belangrijke rol in het plannen, organiseren en uitvoeren van de activiteitenavonden met onze jeugd. De tieners van Squad4J6 die na hun vormsel welkom worden geheten bij deze sociale op katholieke beginselen gebaseerde tiengroep, zijn actief betrokken in de Bommelerwaard en worden elk jaar enthousiaster om zowel virtueel als in 'real life' mee te doen met de maandelijkse activiteiten.

De volgende data, tijden en onderwerpen staan op het programma:

25 september 2020 - 19.30-21.00 uur

• **Rock Solid - Tieneractiviteit**

De zeven sacramenten

Sint Franciscuskerk in Velddriel

Dresscode: kleding die vies mag worden.

23 oktober 2020 - 19.30-21.30 uur

• **Holyween Teenage Night**

Sint Franciscuskerk in Velddriel

20 november 2020 - 18.30-21.00 uur

• **Sint Nicolaas & Pietzaaaaa**

H. Willibrorduskerk in Ammerzoden

20 december 2020 - 15.00-19.00 uur

• **Tieneravond**, bezoek naar de Kerststal in de Sint-Jan in Den Bosch, daarna eten en een viering in het Klooster San Damiano.

Iederéén die zich aangetrokken voelt tot deze activiteiten, heten wij bij deze meteen van harte welkom. Sluit je aan bij Squad4J6 tienerhond. Iedereen is welkom, om de kosten te drukken vragen wij per activiteit een vrijwillige bijdragen van vijf euro.

Meld je aan via de site of per mail:

info@katholiekbommelerwaard.nl

www.katholiekbommelerwaard.nl

En doe mee!!!!

*Pastoor Roland, Danny,
Bert-Jan, David & Mirjam.*

Maak je eigen Adventskrans

Het lijkt nog ver weg, maar eind november gaan we ons alweer voorbereiden op het Kerstfeest. Dat doen we vanaf de eerste zondag van de Advent - 29 november. En daar hoort een Adventskrans bij. De ronde krans is een symbool van hoop. Hoop op de komst van Jezus Christus, het Licht van de Wereld. Op de krans staan vier kaarsen waarvan er elke zondag van de Advent één meer wordt aangestoken. Met Kerstmis branden alle vier de kaarsen. De krans heeft paarse linten. Paars is de liturgische kleur die uitnodigt om even stil te staan in de drukte van alledag en je hart weer opnieuw voor God open te stellen.

Je kunt van allerlei materialen een Adventskrans maken, bijvoorbeeld van klei. Maak van klei een lange, dikke slang die je op de rand van een bordje (grote schotel) legt. Steek als de krans stevig en dik genoeg is vier kaarsjes in de klei. Steek er groene dennentakjes of hulst omheen totdat de klei niet meer te zien is. Versier de krans met paars lint en eventueel nog ander versiermateriaal en laat de klei helemaal hard worden.

(www.samueladvies.nl waar nog veel meer knutselwerkjes zijn te vinden)

KAPEL IN AANBOUW ROSSUM